

LUTHER & KATHARINA

Aprecieri pentru această carte

„Romanul *Luther și Katharina* al lui Jody Hedlund este o analiză pătrunzătoare și foarte documentată a vieții și lucrării unui personaj din istoria Bisericii despre care înainte nu știam decât câteva amănunte neclare. Jody aduce acele amănunte la viață odată cu acest portret fascinant și intim al vieții lui Martin Luther. *Luther și Katharina* este o poveste captivantă despre o credință testată, o perioadă tumultuoasă din istoria Bisericii și un curaj incredibil în fața unor circumstanțe descurajatoare – și e una dintre cele mai deosebite povești de dragoste din câte am citit vreodată.“

—LORI BENTON,
autoarea romanelor *The Pursuit of Tamsen Littlejohn* și *The Wood's Edge*

„E romanul meu preferat de Jody Hedlund până acum! *Luther și Katharina* este o operă plină de afecțiune, prezentând un context unic, o intrigă complicată și o poveste de dragoste înflăcărată, desprinsă din istoria a doi dintre cei mai îndrăgiți eroi ai credinței, Martin Luther și soția sa, Katharina von Bora. Excelent!“

—LAURA FRANTZ,
autoarea romanului *The Mistress of Tall Acre*

„*Luther și Katharina* este o poveste de dragoste înduioșătoare amplasată în contextul turbulent al Reformei Protestante din secolul al XVI-lea. Pe alocuri îți sfâșie inima sau te lasă cu respirația tăiată, însă cititorii vor fi captivați atât de povestea de dragoste, cât și de detaliile istorice întretesute cu pricepere în fiecare capitol! Nu ratați ocazia de a citi acest roman!“

—ROBIN LEE HATCHER,
autoarea romanelor bestseller

Whenever You Come Around și Keeper of the Stars

„Complex și emoționant, [romanul] *Luther și Katharina* m-a captivat încă de la primele rânduri și nu l-am mai putut lăsa din mână. Nici chiar după ultima pagină. Istoria, povestea de dragoste și credința profundă din acest roman sunt împlinite toate cu măiestrie de Jody Hedlund.“

—TAMERA ALEXANDER

autoarea celor mai bine vândute cărți din clasamentul
făcut de *USA Today*, *To Win Her Favor* și *A Lasting Impression*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

HEDLUND, JODY

Luther și Katharina / Jody Hedlund. — Oradea: Scriptum, 2017

ISBN 978-606-8712-40-6

821.111

JODY MEDLUND

UN ROMAN
AL DRAGOSTEI ȘI
AL REBELIUNII

LUTHER
KATHARINA

Editura Scriptum®
Oradea

Originally published in U.S.A. under the title
Luther and Katharina

© 2015 by Jody Hedlund. All rights reserved.

This translation published by arrangement with WaterBrook Press, an imprint of
the Crown Publishing Group, a division of Penguin Random House LLC.

Ediția în limba română, publicată cu permisiune, sub titlul
Luther și Katharina
de Jody Hedlund

© 2017 Editura Scriptum®
str. Lăpușului nr. 28, 410264 Oradea — Bihor
Tel./Fax/Robot: 0359-412.765, Tel./Robot: 0259-457.428
E-mail: scriptum@scriptum.ro
Pagina web: WWW.SCRIPTUM.RO

Toate drepturile rezervate asupra prezentei ediții în limba română.
Prima ediție în limba română.

*Acest roman este o ficțiune. Nume, personaje, locuri și întâmplări sunt produsul
imaginației autoarei. Orice asemănare cu evenimente, locuri, organizații sau persoane
în viață sau decedate este întâmplătoare și neintenționată.*

Cu excepția situațiilor când se specifică altfel, toate citatele biblice folosite sunt traducerea
D. Cornilescu.

*Orice reproducere sau selecție de texte din această carte
este permisă doar cu aprobarea în scris a Editurii Scriptum, Oradea.*

ISBN 978-606-8712-40-6

Tiparul executat în U.E.

*Această carte este pentru tine, tată.
Ca pastor luteran, l-ai intruchipat pe Martin Luther
în atâtea moduri: prin personalitatea ta, prin dragostea ta
pentru familie, prin devotamentul tău față de Evanghelie
și prin pasiunea pentru turma ta.
Ai fost foarte iubit oriunde ai slujit.
Când privești din ceruri,
sper că ești mândru de fetița ta.*

PERSONAJE PRINCIPALE ÎN LUTHER ȘI KATHARINA

Katharina von Bora – o tânără de viță nobilă, care a fost crescută la mănăstire încă de la vârsta de cinci ani; numită și Kate

Martin (sau Martinus) Luther – cândva călugăr augustinian, dar excomunicat de Biserica Catolică; și-a pironit cele *Nouăzeci și cinci de teze* pe ușa Bisericii Tuturor Sfinților din Wittenberg, pe 31 octombrie, 1517, producând scânteia care avea să dea naștere Reformei; un slujitor al bisericii și scriitor recunoscut din secolul al XVI-lea

Stareța Margaret (maica stareță) – de la Marienthron, ea o disciplinează pe Katharina la porunca lui Baltazar; de asemenea, mătușa Katharinei

Abatele Baltazar – abate la Marienthron

Amsdorf – prieten al lui Luther

Tușa Lena / mătușa Magdalena (von Bora) – rămâne la Marienthron după evadarea Katharinei; figură maternă pentru Katharina

Carol al V-lea – personaj istoric, a trăit între anii 1500-1558; împărat al Sfântului Imperiu Roman între anii 1519-1556

Familia Cranach – Lucas Cranach, unul dintre cei mai bogați oameni din Wittenberg, deține o tipografie și tipărește majoritatea

scrierilor lui Luther; pictor vestit; soția sa, Barbara, se împrietenește cu Katharina

Dr. Glatz din Orlamünde – locuiește în Wittenberg; rector

Electorul Frederick – binefăcătorul și protectorul lui Luther, al cărui palat rezidențial se găsește în Torgau; cunoscut și drept prințul Frederick, sau Frederick al III-lea, electorul Saxoniei

Greta – slujitoare a Katharinei; evadează odată cu ea din mănăstirea de la Marienthron; îndrăgostită de Thomas

Hans Luther – tatăl lui Jacob și Martin; topitor

Jacob Luther – fratele mai mic al lui Martin

Jerome Baumgartner – prieten al Elsei Reichenbach; vine în vizită și dezvoltă o relație cu Katharina von Bora

Johann von Staupitz – vicar augustinian și mentor al lui Luther

Justus Jonas – prieten apropiat al lui Luther

Margaret von Schonfeld – o călugăriță care a evadat din mănăstirea de la Marienthron; prietenă apropiată a Katharinei; este interesată de Luther

Negustorul Koppe – susținător al lui Luther; le ajută pe călugărițe să evadeze

Pastorul Johannes Bugenhagen – pastor al Bisericii Orașenești din Wittenberg, prieten cu Luther

Philipp Melancton – prieten cu Luther; tatăl micuței Anna

Familia Reichenbach – familia pentru care Katharina lucrează inițial în Wittenberg; Elsa este soție și mamă; soțul ei este primar

Thomas – slujitorul negustorului Koppe; îndrăgostit de Greta

Wolfgang – servitorul lui Luther la Mănăstirea Neagră

Surorile Zeschau – Fronika și Etta; au fost torturate la Marienthron, dar au reușit să evadeze odată cu Katharina

ÎNAINTE DE RĂSĂRIT, ÎN DIMINEAȚA DE PAȘTE, 1523
SAXONIA, GERMANIA

A sosit momentul când trebuia să sară. Cu picioare tremurânde, împiedicându-se în scapularul* ei, Katharina se ghemui pe pervazul de piatră al ferestrei și privi în jos la iarba lipsită de strălucire, încă încremenită și neatinsă de primăvară. Își alungă repede un val de greață și speră că pământul de care o despărțeau două caturi nu era atât de departe pe cât părea.

Înainte ea se întindea întunericul din curtea pustie a mănăstirii – tufele tunse cu grijă, grădinile și zidul gros de piatră din spatele lor. Totul era nemișcat. Nimeni nu se vedea nicăieri... cu toate că oricine se putea piti în negura pe care lumina lunii de aprilie nu reușea să o risipească.

— Sari, domnița mea! o îmboldi Greta. Gluga strâmtă îi încadra trășăturile delicate care îi trădau teama. Am așteptat destul.

* Bucată de stofă cu o deschizătură pentru cap, purtată în jurul gâtului ca parte a veșmântului călugăresc (n.tr.).

JODY HEDLUND

— Trebuie să mă ajuți să cobor. Katharina se agăță de brațul slujniciei pentru a-și menține echilibrul. Inspiră pentru ultima oară aerul umed al mănăstirii, apoi își trecu picioarele peste marginea pervazului.

— Nu! auzi vocea încordată a lui Margaret, care vorbea în șoaptă în spatele ei. Pereții goi ai chiliei Katharinei reproduceau ecoul șoaptei ei, strângându-i inima și amenințând s-o paralizeze. Nu putem pleca fără sora Ruth.

— Lipsim de la veghe de prea mult timp, le avertiză Greta. Nu mai putem aștepta.

În lumina slabă a lunii, fața subțire a lui Margaret era palidă precum fâșia albă și simplă de pânză ce-i străjuia fruntea. Nasul îngust și bărbia ascuțită îi erau proeminente și aveau un aer sever, dar trăsăturile îi erau îmblânzite întrucâtva de îngrijorarea plină de bunătate din privire.

— S-a întâmplat probabil ceva cu sora Ruth...

— Nu contează, zise Greta, împingând-o pe Katharina și mai mult înspre margine.

Katharina privi peste umăr la celelalte surori, unele adunate lângă perete, înfiorate, altele așezate pe salteaua ei umplută cu paie. Avea sentimentul că tremurau mai mult de frică decât din cauza aerului înghețat care se strecura în chilia îngustă și neîncălzită.

Dacă mai stătea mult pe gânduri, avea să le expună pe toate unui risc mai mare și era posibil ca ele să își piardă șansa de a rămâne neobservate.

— Doar câteva minute!

Degetele lui Margaret tremurau pe brațul Katharinei. Femeia înaltă, care era ca o soră pentru Katharina, avea o singură meteahnă – era prea miloasă.

Prin deschizătura cu zăbrele a ușii chiliei, Katharina zări conturul creștetului mătușii Lena. Dar nu se mai vedea nimeni altcineva, și nici nu se auzea nimic – domnea acea liniște deplină care se impunea zi și noapte. Katharina se rugă ca toate celelalte surori din Marienthron să doarmă adânc, mai ales după ce rămaseră treze mult mai mult decât de obicei, celebrând Veghea de Paște cu consacrarea focului pascal în afara bisericii. Era singurul eveniment anual care schimba

LUTHER ȘI KATHARINA

rutina ceasurilor lor de închinare atent stabilite, singura ocazie când li se îngăduia să rămână treze atât de mult, singurul moment în care evadarea era posibilă.

Pieptul Katharinei se strânse în agonie. Nu dorea să o abandoneze pe sora Ruth, dar nu mai aveau timp.

— Îmi pare rău, Margaret. Strânse degetele reci și osoase ale prietenei ei. Dar Greta are dreptate. Trebuie să fim departe când se face chemarea pentru utrenie. Trebuie să plecăm acum.

Katharina își strânse veșmântul pe lângă ea și apucă cu mai multă putere marginea dură din piatră. Îndrăzneă oare să sară? Credea ea oare că reușeau toate cele nouă să se strecoare afară din mănăstire fără să fie prinse?

Se pregătise pentru clipa aceasta de zile întregi, gândindu-se la fiecare detaliu, de la momentul în care aveau să plece și până la ruta exactă. Petrecuse zile întregi slăbind cuiele cu care era fixat geamul cu zăbrele al chiliei ei ca să-l poată îndepărta fără zgomot în noaptea evadării lor.

În ciuda pregătirilor atât de atente, ceva tot putea merge prost. Se putea întâmpla orice între geamul ei și zidul mănăstirii. Și dacă reușeau să treacă de zidul exterior, abatele Baltazar avea să le vâneze ca pe niște iepuri.

I se încreții pielea de pe spate când își aminti șuieratul biciului abatelui Baltazar prin aer și apoi loviturile lui pe pielea dezgolită a surorilor Zeschau. Chiar ieri le bătuse pe acele tinere pentru o scrisoare pe care o descoperise ascunsă într-unul din așternuturile lor. Comunicarea cu lumea din afară era limitată cu strictețe pentru a le ajuta pe tinere să se concentreze asupra lui Dumnezeu. Dar în ultima vreme abatele le limitase și mai mult dreptul la vizite și la scrisori. Nu era prost. Auzise despre zvonurile care umblau despre Martin Luther și că scrierile lui începuseră să-și croiască drum prin mănăstiri. Iar după ce găsise scrisoarea surorilor Zeschau, abatele știa acum că învățăturile lui Luther reușiseră să se infiltreze și la Marienthron.

Desigur, bătându-le, abatele sperase să afle cine și cum le dăduse scrisoarea surorilor Zeschau. Însă tinerele păstraseră tăcerea, spre marea lui nemulțumire.

Niște degete îi strânseseră cu blândețe umărul. Ea se răsuci pe pervaz

JODY HEDLUND

și se trezi privind în ochii plini de lacrimi ai mătușii Lena. Ușa grea a chiliei era larg deschisă și o altă măicuță stătea de strajă.

— Dumnezeu va fi cu tine, copilă, îi spuse mătușa Lena în șoaptă. Vălul negru îi umbrea oboseala și tristețea care-i păreau gravate mereu pe fața dolofană.

— Vino cu noi! Katharina știa că își răcește gura degeaba. Tușa Lena insistase că la vârsta ei de patruzeci de ani era prea bătrână să mai părăsească mănăstirea, să se căsătorească și să înceapă o viață nouă. Iar acum Katharina nu mai avea timp pentru a o convinge că nu era așa. Mângâie obrazul cărnos al femeii, știind că, dacă reușea să ajungă în libertate, nu avea să o mai revadă niciodată pe mătușa Lena.

Mătușa Lena cuprinse bărbia Katharinei cu degetele și îi îndreptă fața spre crucea simplă din lemn, singurul obiect permis în chilia goală.

— Nu uita să te rogi.

— N-o să uit.

Trase creștetul Katharinei spre pieptul ei voluminos și o sărută pe tâmplă.

— Te iubesc, Katharina von Bora!

Katharina își simți gâtulejul strâns de o durere ce i se ridică din piept. Când auzise ultima oară pe cineva spunându-i astfel de cuvinte? Cu siguranță pe nimeni, în toți anii de când trăia la Marienthron, unde stoicismul era cuvântul de ordine și afecțiunea era interzisă.

Mătușa Lena făcu un pas înapoi, trăsăturile ei trădându-i stânjeneala pricinuită de rostirea acelor cuvinte îndrăznețe. Cu toate că niciuna dintre măicuțe nu avea voie să aibă favorite, Katharina știuse întotdeauna că mătușa ei ținea mult la ea. Dar aceasta era prima oară când îi spunea cuvinte afectuoase.

Katharina își dorea să-și fi putut exprima și ea sentimentele față de femeia care ținuse locul mamei ei. Dar chiar dacă ar fi găsit cuvintele, nu avea să reușească să le strecoare pe lângă nodul ce i se pusese în gât.

Pleacă! îi zise mătușa Lena în limbajul semnelor, pe care-l foloseau adesea. Fără alte cuvinte de rămas-bun.

Te rog vino cu noi! o imploră Katharina prin semne.

Mătușa Lena scutură din cap și arătă spre geam.

LUTHER ȘI KATHARINA

Katharina ezită. Fiind măicuța care răspundea de straja de noapte, mătușa Lena avea să fie interogată în legătură cu evadarea lor. În cele din urmă, abatele Baltazar avea să ghidească ce rol a jucat mătușa ei și cât le-a ajutat și avea să o pedepsească. Cum avea să supraviețuiască ea furiei lui, bății pe care cu siguranță avea să i-o aplice?

Greta o apucă pe Katharina de brațe, ciupind-o ușor cu degetele prin haine.

— Domniță, pierdem vremea! Din șoapta slujnicei răzbătea panica.

Katharina încuviință dând din cap. Timpul de gândire se scursese.

Se întoarse înapoi la fereastră și, cu ajutorul Gretei, își dădu drumul peste pervaz, astfel încât acum atârna cu fața întoarsă spre peretele mănăstirii, obrazul atingându-i piatra rece. Pantofii ei moi din piele ajungeau chiar până la muchia superioară a arcadei geamului de la primul cat.

După ce Greta dădu drumul brațelor Katharinei, ea rămase prinsă de marginea de piatră pentru o clipă, muchia nefinisată a pervazului de piatră zgâriindu-i pielea fină a degetelor. Trase repede aer în piept, închise ochii și-și dădu drumul.

În momentul următor, simți că se izbește de pământul tare, iar aerul îi țâșni afară din plămâni. Petrecu o clipă prelungă în întuneric gâfâind și încercând să-și recapete suflarea. O bufnitură și un icnet alături de ea o făcură să ridice capul pentru a o descoperi pe Greta ghemuită lângă ea, luptându-se la rândul ei să-și recapete suflarea.

— Ar fi trebuit să aștepți puțin să te ajut, o mustră ea cu blândețe pe slujnica ei când se ridică de la pământ. Simți în ambele picioare o durere ce i se difuză prin tot corpul.

— Timpul trece, șuieră Greta, luptându-se să se ridice în picioare. Dar în clipa în care își îndreptă silueta fragilă, se apucă cu mâinile de burtă, se aplecă în față și vomită.

— Ce ai pățit? o atinse Katharina pe slujnica ei pe braț. Te-ai lovit când ai sărit?

Greta scutură mâna de pe brațul ei și scuiță în iarbă, dar nu înainte să își păteze ușor veșmântul cu salivă. Fiind doar o slujnică, hainele ei lipsite de culoare și vâlul de pe cap nu erau la fel de fin lucrate ca cele purtate de Katharina și de celelalte măicuțe. Dar asta era singura

JODY HEDLUND

deosebire. Erau toate îmbrăcate la fel, părul tuns scurt le era acoperit cu grijă, iar formele lor erau bine tănuite. Le era acoperită orice suprafață de piele ce putea fi acoperită.

Pe Greta o deosebea numai fața ei drăguță, doar că acum era schimonosită de durere.

— Nu m-am lovit, domniță.

Însă imediat cum rosti aceste cuvinte, se aplecă din nou ca să vomite.

— Ceva nu e în regulă cu tine.

Katharina tresări când șoapta ei răsună în aerul din jur. Ferestrele odăii de la primul cat din fața lor erau întunecate. Acum, că nopțile nu mai erau atât de îngrozitor de reci, ea și măicuțele nu mai foloseau la fel de mult singura încăpere încălzită a mănăstirii.

Cu toate acestea, Katharina își impuse să tacă și să continue să comunice prin semne, așa cum plănuiseră, ca să nu-l trezească pe unul dintre portarii pe care abatele îi angajase să țină cheile la poarta principală. Chiar dacă ar fi știut ce o supăra pe Greta, nu putea face nimic ca s-o ajute acum pe slujnica ei. Avea să se ocupe de starea Gretei mai târziu, după ce izbuteau să ajungă într-un loc unde să fie în siguranță.

Din nou, privirea îi alunecă spre umbrele ce străjuiau curtea mănăstirii. Un vânt rece îi învolbură vâlul. Curentul de aer se strecură pe sub vâl și îi înfioră ceafa. Luna plină care marca sosirea Paștelui se ascundea în spatele unei perdele subțiri de nori. Femeile ar fi fost mai în siguranță dacă luna rămânea ascunsă.

Greta se șterse la gură cu mâneca și se întoarse spre geamul la care stăteau alte câteva călugărițe cu broboadele lor albe contrastând prea strident cu fațada întunecată a clădirii care își avea zidurile din pietre inegale, cioplite din coastele dealurilor din apropiere. Pietrele aspre îi confereau clădirii o austeritate care se potrivea cu ordinul lor cistercian, care promova sărăcia și osânda luxul de orice fel, inclusiv statuile și geamurile cu vitralii colorate. Chiar și capela era complet lipsită de ornamente și nu se deosebea cu nimic de celelalte clădiri din complex.

Bucură-te, Marie, cea plină de har, Domnul este cu tine! Katharina îi înălță o rugă tăcută în latinește Sfintei Fecioare, cuvintele latine

LUTHER ȘI KATHARINA

fiindu-i la fel de familiare ca respiratul. Aveau nevoie de o măsură deosebită de ajutor divin dacă își doreau să ajungă la ziduri fără să fie observate.

Cu o nerăbdare tăcută, ea și Greta le asistară pe celelalte să coboare pe geam. În tot acest timp, Katharina privea cu atenție spre celelalte dormitoare, așteptând să zărească vreun licărit de luminare. În ochiurile geamurilor ce aduceau cu fațetele unui diamant păreau să pândească fețe. Dar de fiecare dată când privea cu atenție, nu vedea nimic.

Când reușiseră în cele din urmă să coboare toate și stăteau ciorchine în jurul ei, le făcu semn să o urmeze. Cu un mers ușor pe care și-l perfecționase de-a lungul anilor, porni pe cărarea dintre tufe și le conduse pe femei pe sub arcada de cărămidă din zidul ce dădea spre cele trei grădini principale ale mănăstirii. Rămaseră lângă zidul exterior și trecură de latrinele aflate lângă straturile de legume.

Se ținu cât putu de departe de *Predigerhaus**, dar privea mereu la geamurile înguste ale casei preoțești, așteptând să vadă o licărire de lumină apărând de după unul din ochiurile plumburii, indicând că cei doi călugări care slujeau la mănăstire drept preoți duhovnici le auziseră. Abatele Baltazar își prelungise vizita până acum și locuia de asemenea în *Predigerhaus*. Cu toate că era ispravnicul mănăstirii Pforta, de unde veniseră cei doi călugări, el era supraveghetorul spiritual al mănăstirii din Marienthron și o vizita cu regularitate.

Fiecare nerv din trupul Katharinei se încordă în timp ce se ruga ca geamurile să rămână întuncate. Dacă nimic altceva nu reușea să le anunțe călugărilor prezența lor, atunci bubuitul inimii ei avea să o facă. Era suficient de zgomotos pentru a scula sfinții din morminte.

Ori de câte ori o năpădea teama sau îndoiala, își reaminti, cum făcuse de o sută de ori în ziua precedentă, că nu avea de ales decât să evadeze din viața ei fără rost. În ultima vreme, dorința ei de a se căsători și de a-și întemeia o familie se întetise atât de mult, încât era convinsă că Dumnezeu Însuși pusese dorul acesta înăuntrul ei. Și mai puternică îi era dorința de a ști adevărul despre scopul ei în viață. Întotdeauna i se spusese că a deveni măicuță era cel mai sigur mod

* „Casa predicatorului“, în germană în original (n.tr.).

JODY HEDLUND

de a ajunge în rai. Însă scrierile lui Luther, care fuseseră strecurate pe furis în mănăstire, vorbeau despre femei credincioase, chiar și despre Fecioara Maria, care L-au slujit pe Dumnezeu în afara zidurilor unei mănăstiri. Luther susținea că viața monahală nu era necesară pentru mântuirea sufletului cuiva. Cuvintele lui rezonau adânc în sufletul ei, dezgropând întrebări demult uitate, pe care nu îndrăznise să le pună vreodată. La fel ca unele dintre surorile ei din mănăstire, începuse să-și pună acele întrebări, fără să și le mai poată scoate din minte.

Răcoarea îi ciupea obrazii și nasul, iar roua de pe iarba i se strecura în încălțări, înghețându-i degetele de la picioare. În spatele ei, surorile se mișcau precum îngerii. Surorile acestea, care îi fuseseră cele mai apropiate tovarăse, aveau aceleași dorințe și își puneau aceleași întrebări. Și ele erau dispuse să riște totul pentru a obține ceea ce le fuseseră interzis.

Nu le putea dezamăgi.

Când ajunseră la grădina cu plante medicinale, Katharina se opri puțin pentru a-și trage sufletul. Se strecurară pe după gardul viu format din aluni care susținea straturile înălțate de plante medicinale, mergând, una câte una, în șir indian prin labirint, urmând pașii Katharinei. Ea cunoștea grădina mai bine ca oricine. Fiecare nou mugur îi purta atingerea; fiecare lăstar fraged de chimion, fenicul, tătăneasă și zeci de alte ierburi cunoștea senzația mâinilor ei.

Mireasma dulce de flori de ciuboțica-cucului adăsta în aer, de parcă ar fi venit să-și ia rămas-bun. Cine avea să îngrijească ierburile ei odată ce pleca? Nimeni nu avea să le mai poată îngriji cum o făcuse ea.

Ar fi vrut să zăbovească puțin, dar își continuă drumul în tăcere, trecu de fântână, până când ajunseră în cele din urmă în siguranța livezii, cu desigurul ei de meri și peri. Odată ce reușiră să se ascundă sub crengile încălcite pline de flori, Katharina se opri și își ridică mâna.

Rămase nemișcată, la fel ca și celelalte, și abia dacă îndrăznește să respire, silindu-se să asculte, căutând un semn cât de mic care să indice dacă fuseseră descoperite. Alături de ea, Margaret își schimbă poziția și reuși să frângă o creangă sub picior. Degetele ei reci le căutară pe ale Katharinei și Margaret îi strânse mâna, de parcă ar fi vrut să spună: „Aproape am ajuns.“

LUTHER ȘI KATHARINA

Doar dumbrava le mai despărțea de zidul exterior al mănăstirii.

Cu siguranță că străjerul de la poarta din dos avea să-și întrerupă postul pascal cu berea pe care i-o dăduse negustorul Koppe. Spera că va fi prea ocupat cu băutul ca să le audă. Dar trebuiau să fie atente la celălalt portar pe care abatele îl numise din rândul lucrătorilor care locuiau și munceau la mănăstire. Cu toate că abatele încercase să mențină ignoranța în comunitatea lor din Marienthron, auziseră cu toții zvonurile care circulau în șoaptă și tot felul de știri despre alți călugări și măicuțe care fugiseră din mănăstiri, acest lucru înaripându-le speranța că puteau face așijderea. Katharina nu se îndoia de faptul că abatele dublase paza atât la mănăstirea lui, cât și la abație, mai ales acum, că descoperise scrisoarea surorilor Zeschau.

— Pe aici, spuse Katharina în șoaptă, strângând în semn de încurajare degetele lui Margaret înainte să le dea drumul pentru a îndepărta o creangă joasă. Le conduse mai departe prin livadă, ocolind diferiți copaci, recunoscătoare că majoritatea frunzelor căzute peste iarnă fuseseră greblate, lăsând în urmă doar pământul reavăn, mușchiul și mireasma de pământ umed. Se apleca pe sub ramuri și îndepărta crengile mai joase până când ajunseră la zidul gros din piatră ce înconjura mănăstirea.

Își ridică privirea spre mozaicul de pietre, simțind că o apucă disperarea din cauza faptului că zidul părea mai înalt decât și-l amintea. Un lătrat îndepărtat răsună în dimineața straniu de tăcută. Își strânse brațele pe lângă trup pentru a alunga un fior.

Greta trecu pe lângă ea și înlătură un desiş format din tulpini de coacăz, scoțând la iveală un dâmb de pământ.

— Aici, spuse ea în șoaptă. Pe aici escaladăm zidul, domnișă. Greta reușise în ultima săptămână să adune un morman de pământ și crengi uscate. Dacă colaborau, puteau sări peste zid ajutate și de dâmbul acela. Greta făcu semn că avea să treacă prima și să le ajute pe celelalte să coboare de cealaltă parte.

Stând în vârful movei, Katharina o luă de mâini pe sora Margaret și formară o treaptă din mâinile lor împreunate, una care avea să le ajute pe toate să ajungă sus pe zid, mai întâi pe Greta, apoi pe celelalte. Încercă să nu se gândească la toate pericolele care le așteptau de cealaltă parte – porci mistreți și vulpi și un teren necunoscut. În

JODY HEDLUND

schimb, își reaminti de viitor – de viețile reale pe care le vor putea duce, de nobilii cu care aveau să se mărite, de copiii pe care aveau să-i nască și de familiile pe care aveau să le întemeieze în cele din urmă, după toți anii în care trăiseră ca niște orfane.

După ce le ajutară pe toate celelalte, Katharina îi făcu semn lui Margaret. *E rândul tău acum.*

Margaret scutură din cap și privi spre livadă cu ochii măriți cât doi guldeni.

Katharina urmări privirea prietenei ei, iar la auzirea foșnetului și trosnetului crengilor, trupul i se încordă. *Sfântă Fecioară, Maica lui Dumnezeu...* Cineva era pe urmele lor. Cuprinsă de panică, o trase pe Margaret spre movilă.

— Repede! O să te ajut să treci. Apoi trebuie să le conduci pe celelalte spre nord, de-a lungul râului.

Fața subțire a lui Margaret se schimonosi de îngrijorare și o apucă pe Katharina de brațe.

— Nu pot să plec de lângă tine.

Katharina o conduse spre zid.

— Trebuie.

— Nu vom reuși fără tine.

— O să-i rețin o vreme și o să câștig timp.

— Stați, se auzi un strigăt înăbușit, rostit din spatele lor. Eu sunt, sora Ruth.

Prin deșișul ramurilor înmugurite se ivi silueta dolofană a unei măicuțe cu un pântec generos. Se mișca cu dificultate și părea să tragă ceva după ea.

Era într-adevăr sora Ruth, cea pe care crezuse că trebuia să o lase în urmă din lipsă de timp. Katharina abia apucă să răsuflă ușurată, când recunoscu povara pe care o căra sora Ruth după ea. Surorile Zeschau erau agățate de măicuță, străduindu-se din răsuputeri să păsească, cu fețele cenușii și trupurile înfrigurate.

Cele două fete erau tinere, abia ieșite din noviciat, și își depuseseră jurământul de obediență, sărăcie și castitate de curând, chiar în perioada postului trecut. Cât de multe se schimbaseră în doar un an pentru ca acum să își lepede acele jurăminte!

Katharina se întinse după Fronika, iar Margaret după Etta.

LUTHER ȘI KATHARINA

Sora Ruth, cu toate că era la fel de puternică și de vânjoasă ca orice soție de țăran, le dădu drumul și se împletici, cu genunchii moi. Katharina își trecu brațul pe după Fronika și o susținu, iar degetele ei simțiră sângele întărit de pe veșmântul fetei. Acesta avea un miros reavăn de la umezeala din temnița mănăstirii și acru, de urină. Ochii ei sticloși îi întâlniră pe ai Katharinei, reflectând durere și confuzie, la fel cum o făcuseră și atunci când abatele Baltazar o silise să îngenuncheze în curte, apoi îi dezgolise spinarea și o biciuise fără milă.

Katharina își înghiți frustrarea ce se năștea din sentimentul de neajutorare, la fel cum se întâmplase atunci când i se impusese să privească pedepsirea surorilor Zeschau. Atunci nu putuse face nimic pentru a le ajuta. Și nu putea face nimic nici acum, cu toate că întreaga ei ființă îi cerea să o facă.

— Odată ce vom fi în libertate, îi șopti ea la ureche Fronikăi, voi avea grijă de voi cum se cuvine. Promit.

Sub greutatea fetei, Katharina se împletici spre zid.

— Cum le-ai scos fără să fii văzută? o întrebă ea în șoaptă pe sora Ruth.

— Nu știu, spuse femeia gâfâind.

Katharina simți cum o apucă groaza. Se gândea că poate că sora Ruth nu fusese îndeajuns de atentă cât timp traversase curțile mănăstirii.

— Nu puteam pleca fără ele, spuse sora mai vârstnică de parcă ar fi citit gândurile Katharinei. Se lipi de zid și-și șterse fruntea pe sub broboada umedă.

— Totul va fi bine, spuse Margaret în șoaptă, sărutând cu gingășie creștetul plecat al Etei. Dacă avem milă de alții, cu siguranță că și Dumnezeu va avea milă de noi.

Katharina nu putu spune nimic. Chiar dacă abatele nu avea habar, cu toții știau cine le strecurase scrierile interzise ale lui Martin Luther surorilor Zeschau: starețul Zeschau, unchiul lor care locuia în mănăstirea augustiniană din Grimma, din vecinătate. În cele mai multe dăți când îi vizitase, nu îi fu îngăduit să vorbească cu nepoatele sale decât printr-un geam cu grilaj, care era prea des pentru a permite introducerea vreunui document. Dar în câteva ocazii el le adusese daruri și le strecurase manuscrisele și notițele în interiorul acestora.

JODY HEDLUND

Desigur, surorile Zeschau le transmiseseră apoi și altora documentele în taină. Fără cele două tinere, niciuna dintre celelalte măicuțe nu ar fi îndrăznit să viseze la părăsirea singurului mod de viață pe care-l cunoscuse vreodată. Dar cum s-ar fi putut ele aștepta ca escapada lor să reușească dacă erau încetinite de Fronika și de Etta?

Șoaptele răgușite ale Gretei din cealaltă parte a zidului o îmboldiră pe Katharina să treacă la fapte. Indiferent dacă ajungeau în siguranță sau nu, Katharina nu le putea abandona pe surori. Avea să le ajute, la bine și la rău. Iar dacă cele două nu puteau ține pasul cu celelalte, atunci avea să rămână în urmă cu ele și să o trimită pe Margaret înainte cu celelalte.

Katharina trecu ultima peste zidul gros de piatră. Când picioarele ei atinseră pământul de cealaltă parte, se simți cuprinsă de ușurare. Căzu în genunchi și-și făcu cruce. *Slăvit fie Tatăl, Fiul și Sfântul Duh!* Își plecă creștetul în iarba înaltă până când buzele îi atinseră pământul tare. Prospețimea pământului de curând dezghețat îi umplu toate simțurile de speranță.

Tatăl ei o duse de acasă când avea doar cinci ani. Pentru prima oară în nouăsprezece ani, se afla în afara zidurilor mănăstirii. Trase adânc aerul libertății în piept, dar împreună cu această gură de aer veni și un fior de teamă. O lume necunoscută se întindea înaintea ei cu un mod de viață complet străin de tot ceea ce cunoscuse până atunci.

Greta o bătu ușor pe umăr și o smuci de braț, făcându-i semn că trebuia să se grăbească. Fața ei albă, fără cusur, era îngrijorată când privi spre zidul auster din piatră, singurul lucru care le despărțea de captivitate.

— S-a trezit cineva, spuse ea în șoaptă.

Katharina rămase ascultând cu atenție. În depărtare, din interiorul mănăstirii, se auzi un strigăt furios. Inima i se lovea de coaste, iar privirea Gretei o întâlni pe a ei, exprimând o îngrijorare care-i confirma cele mai negre temeri.

Evadarea lor nu mai era o taină. Abatele Baltazar avea să adune o poteră care să le urmărească. Aveau să fie urmărite de călăreți. Și potera urma să scormonească și în gaură de șarpe după ele.

Cât de departe puteau ajunge până să fie prinse?